

La transparència no és una opció; és una obligació

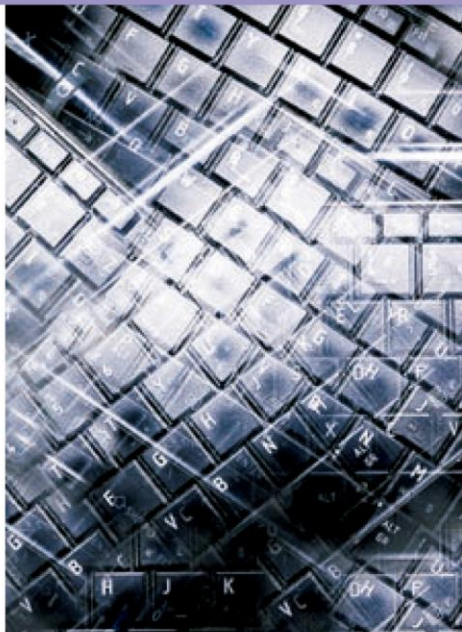
Maria Fornés Roca

Regidora de Sal-CUP
a les Franqueses del Vallès
maria.forns@lesfranqueses.cat

No és gens fàcil obtenir informació a l'Ajuntament de les Franqueses, més enllà del que es publica als mitjans i xarxes municipals i més enllà de les entrevistes a l'alcalde en els mitjans comarcals. Massa sovint cal tramitar sol·licituds per tenir accés a informació que hauria d'estar publicada al Portal de la transparència (convenis, contractes, pressupostos, projectes normatius en curs...). A vegades la resposta no arriba i sovint és parcial i cal insistir i reclamar, de manera que no és estrany que la persona interessada en una informació concreta desisteixi per cansament o perquè, passat un temps, les dades que demanava ja no li són útils. Aquestes dificultats han estat objecte de queixa al síndic de greuges, que fa poques setmanes s'ha adreçat a l'Ajuntament de les Franqueses en un escrit amb un seguit de recomanacions i consideracions que, més enllà d'aquest cas concret, creiem que són d'interès general, perquè sovint desconeixem els drets que tenim en matèria d'accés a la informació pública. En aquest article reproduïm alguns fragments de l'escrit del síndic:

“La transparència en l'activitat pública s'entén com un conjunt d'actuacions de les administracions públiques per posar a disposició de la ciutadania, de manera proactiva, la informació que generen, i la que la mateixa llei identifica com una de les més rellevants des de la perspectiva del control del ciutadà de l'activitat pública.” La Llei 19/2014, de 29 de desembre, concep la transparència com “una obligació a càrrec de l'Administració que ha de fer públiques, com a mínim, les matèries relacionades a l'article 8 de la llei, [...]”. Aquesta difusió ha de canalitzar-se a través d'un instrument bàsic, com és el Portal de la transparència.”

La manca d'accés a informació pública és un dèficit democràtic del qual Sal-CUP s'ha queixat repetidament al govern municipal des de 2019, i la resposta que ha rebut ha estat sempre que si necessitem alguna cosa, la demanem. Tanmateix, les consideracions del síndic deixen ben clar que hi ha tot un seguit de dades que l'administració pública ha de posar a l'abast de la ciutadania, sense haver de demanar-les, perquè: “Quan una persona no troba en el Portal una informació que ha de ser objecte de publicitat activa i per aconseguir-la ha de tramitar una sol·licitud d'accés, el subjecte públic obligat a facilitar la informació incompleix la legislació

DEJAN KISMANOVIC

No és fàcil obtenir informació pública a l'Ajuntament de les Franqueses. Sovint desconeixem els drets que té la ciutadania per accedir-hi

de transparència des de la vessant de la publicitat activa.” “Si la finalitat de la publicitat informativa és que el conjunt de la ciutadania la conegui i, per tant, que aquesta sigui localitzable, comprensible, accessible, completa, a més a més d'actualitzada, cal que l'Administració vetlli, supervisi i controli la correcta gestió dels continguts que han de donar compliment a les obligacions de publicitat activa.”

Tornant al nostre cas concret, el Síndic ha examinat el Portal de la transparència a la seu electrònica municipal al web <lesfranqueses.eadministracio.cat/transparencia> i ha constatat que “ni tots els continguts estan desplegats, ni tota la informació que recull està degudament actualitzada o en permet una consulta àgil i ràpida”. Entre altres exemples, esmenta que “a l'arxiu *Institucional-Alts càrrecs*, les declaracions de béns dels càrrecs electes no estan

actualitzades, ja que conté el resum de la legislatura 2015-2019”; que “a l'arxiu *Convenis* es fa complex localitzar, sense cap instrument de cerca, un conveni en concret”, o que “a l'arxiu *Econòmica-Pressupost*, la informació que s'hi recull és incompleta i no actualitzada perquè es remunta al pressupost de 2020”.

El síndic ha examinat també la informació continguda al Portal de la transparència de Catalunya (www.transparenciacatalunya.cat/ca/Portals-de-transparencia/administracio-local/ajuntaments/) i ha constatat que “la informació que s'hi recull és incompleta i, en ocasions, difereix de la que conté el portal anterior”. Entre altres exemples esmenta que “dins de l'apartat *Informació institucional i organitzativa*, no hi ha cap resolució sobre les declaracions d'activitats, patrimonials i d'interessos dels alts càrrecs”; que “dins de l'apartat *Contractes, convenis i subvencions* i, dintre d'aquest, *Convenis de col·laboració*, no s'hi recull cap conveni”, o que “dins de l'apartat *Gestió econòmica*, i dintre d'aquest *Pressupost*, sí que es recull alguna de les informacions que conté l'article 11.1 a) de la Llei 19/2014, pel que fa al pressupost de 2021”. (En el moment d'escriure aquest article ja hi ha alguna informació més en aquest apartat però, com recull el síndic, no hi era en període d'exposició pública, que és quan és necessari per a poder comparar entre diversos pressupostos municipals.)

En resum, la dispersió de la informació dificulta que la ciutadania hi pugui tenir accés: dos portals diferents que no són coherents ni es complementen, sumat al fet que una altra part de la informació s'ha de buscar al web d'informació general de l'Ajuntament, tota una gimcana per a la persona interessada.

La comunicació que el síndic ha enviat a l'Ajuntament de les Franqueses conclou demanant-li que prengui les mesures necessàries per adaptar-se al que estableix la llei de transparència: “Per aquest motiu, [...] us demano que poseu en marxa i sense demora, totes les actuacions precises per reconduir i integrar en una única plataforma o portal de la transparència, i de forma completa, intel·ligible, actualitzada i, en la mesura del possible, en format reutilitzable, el contingut de totes les matèries que estan subjectes al règim de transparència.”

Esperem que els responsables municipals siguin diligents a atendre les recomanacions del síndic. Ho seguirem de prop, perquè la transparència en l'administració pública no és una opció, sinó una obligació.

PS. Si algú s'anima a crear un equip *Octubre* d'àmbit municipal, hi ha bones expectatives de resultats sucosos.